were found. The rooms contained various preserved structures, such as a kiln, a heating stove, two ovens of unknown function, floors, columns, and a chimney (Figs. 2–5). Two surfaces of the Pig Alley (Lith. *Kiaulių skersgatvis*) were also found adjacent to this building: one dating from the late 18th to early 19th century and the other to the 17th century (Fig. 6). The buildings discovered during the investigations were demolished and filled in around the mid-20th century. The earliest, a 17th-century layer with finds typical of that period, was found at a depth of 1.6–2.4 m.

Ramūnas Šmigelskas,
Ignas Sadauskas

Žygimantų gatvė 3

2022 m. gegužę–lapkritį atlikti detalieji tyrimai ir žvalgymai sklype Žygimantų g. 3, Vilniuje, Jono Juozapo Tiškevičiaus rūmų viduje ir jų aplinkoje. Tirta vieta patenka į buvusią Radvilų rezidencijos Puškarnioje ir Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės (UK 25504) teritoriją. Aptariamos vietovės išsami istorinių duomenų ir archeologinių tyrimų apžvalga pateikta 2017–2018, 2019 ir 2021 m. atliktų tyrimų straipsniuose (*ATL 2017 metais*, 2018, p. 231–236; *ATL 2019 metais*, 2020, p. 354–356; *ATL 2021 metais*, 2021, p. 217–223).

2022 m. tyrimai ir žvalgymai vyko dviem etapais, tirtas bendras 437,45 m² plotas. Pirmame etape vykdyti žvalgymai esamų rūmų rūsio patalpose, šalia rūmų pamatų nuo Žygimantų gatvės pusės ir rūmų vidiniame kieme. Iš viso žvalgytas bendras 414,7 m² plotas. Užfiksuotas mažiausiai iki 0,3–2,6 m storio daugelyje vietų permaišytas ir sujauktas kultūrinis sluoksnis, susiformavęs XIX–XXI a. pradžioje. Rūsyje žvalgymai vykdyti 11 patalpų. Jų metu apie 10–60 cm gylyje nuo rūsio grindų paviršiaus aptiktas svarbiausias šių tyrimų atradimas – atidengti apardyti Radvilų rezidencijos teritorijoje stovėjusio rūmų „kryžminio“ korpuso pamatų, krosnies ir pertvarinių sienų fragmentai, datuojami XVI–XVII a. Jie mūryti iš įvairaus dydžio lauko akmenų ir stambių raudonų ir rausvų plytų (dalis jų su braukais), rištų riebiu rusvu skiediniu. Vykdant žvalgymus esamų rūmų pastato išorėje greta jo pamatų atidengtas dar vienas „kryžminio“ korpuso arkinio pamato ir sienos pamatinės dalies fragmentas. Verta paminėti, kad greta mūrų griuvenų sluoksniuose aptikta forminių plytų ir kraiginių, plokščiųjų ir lovinių čerpių. Tai galbūt rodo, kad šio rūmų korpuso fasadai buvo su puošyba, o stogas dengtas čerpėmis. Pavyko užfiksuoti keletą atskirų mūro fragmentų, pagal kurių išsidėstymą iš dalies galima spręsti apie šio pastato buvusią planinę struktūrą (1, 2 pav.). Manoma, kad „kryžminis“ korpusas smarkiai nukentėjo per 1655–1661 m. karą su Maskva, toliau nyko XVIII a., o galutinai nugriautas XIX a. pradžioje. Išlikę jo pamatai dar kartą apgriauti statant esamus rūmus XIX a. viduryje ir vėliau vykusių rekonstrukcijų metu. Antrame etape vykdyti detalieji tyrimai sklype esančio parkelio ŠR pakraštyje. Jų metu ištirtos 2 skirtingo dydžio perkasos, iš viso 22,75 m² plotas. Užfiksuotas iki 1,2–2,5 m storio XVIII–XXI a. pradžia datuojamas kultūrinis sluoksnis. Perkasoje 1 po XIX–XX a. II pusėje susiformavusiais sluoksniais fiksuotas iš dalies išlikęs XVIII a. datuotas horizontas su XVI a. II pusės–XVIII a. radiniais. Perkasoje 2 fiksuoti tik XIX a. II pusėje–XXI a. pradžioje susiformavę sluoksniai.

Tyrimų metu rasta ir inventorinta 115 radinių – XVI–XX a. buitinės keramikos šukės, XVI–XIX a. dubeninių, karnizinių, sieninių ir

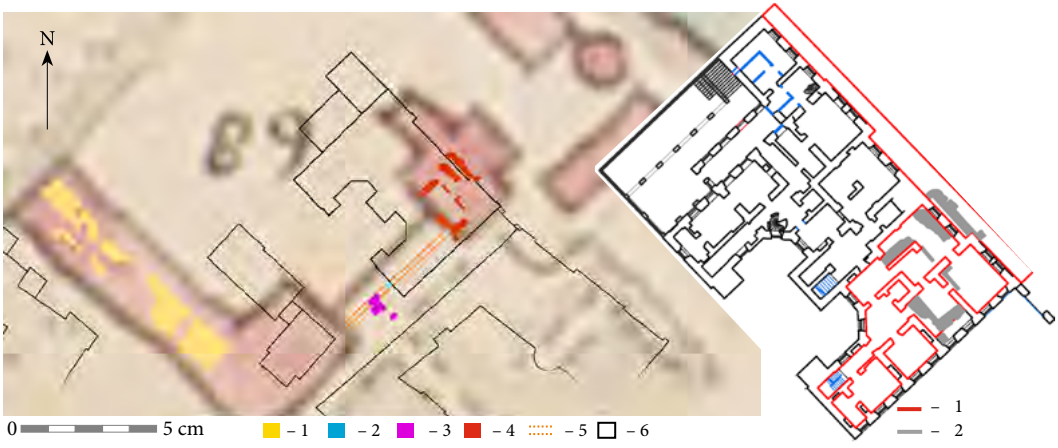

1 pav. 1737 m. plano sugretinimas su dabartiniu užstatymu ir atidengtais mūro fragmentais: 1 – 2018 m. atidengti Radvilų rūmų fragmentai; 2 – 2019 m. atidengti XVII a. mūro fragmentai; 3 – 2021 m. atidengti XVI–XVIII a. mūro fragmentai; 4 – 2022 m. atidengti Radvilų rūmų „kryžminio“ korpuso fragmentai; 5 – menama XVII a. Radvilų rezidencijos tvoros vieta; 6 – dabartinių pastatų kontūrai. I. Sadausko brėž.

Fig. 1. Current buildings and unearthed masonry structures superimposed on a map from 1737: 1 – fragments of Radvila Palace unearthed in 2018; 2 – 17th-century masonry fragments unearthed in 2019; 3 – 16th- to 18th-century masonry fragments unearthed in 2021; 4 – fragments of the Palace's cross-wing unearthed in 2022; 5 – estimated location of the fence of the 17th-century Radvila residence; 6 – outlines of present-day buildings.

plokštinių koklių fragmentai, XVI–XVII a. forminės plytos (3 pav.) ir čerpės, XVII–XIX a. metaliniai ir stiklo dirbiniai. Tarp aptiktų metalinių dirbinių verta paminėti retą radinį – Pirmojo pasaulinio karo Saksų grenadierių 106 pulko kareivio diržo sagtį (4 pav.). Aptikta ir 10 XVII–XX a. monetų, tarp jų išsiskyrė Zigmanto III Vazos sidabrinis dvidenaris ir 1766 m. Frydricho II 1/12 sidabrinio talerio. Radiniai perduoti LNM.

2 pav. Žvalgymų situacijos planas: 1 – žvalgyti plotai rūmų viduje ir greta jų; 2 – atidengti Radvilų rūmų „kryžminio“ korpuso fragmentai. I. Sadausko brėž.

Fig. 2. Area plan: 1 – areas surveyed inside and adjacent to the palace; 2 – fragments of the "cross" wing of the Radvila Palace.

3 pav. XVI–XVII a. forminės plytos. I. Sadausko nuotr.

Fig. 3. Shaped bricks, 16th–17th centuries.

4 pav. Pirmojo pasaulinio karo Saksų grenadierių 106 pulko kareivio diržo sagtis. I. Sadausko nuotr.

Fig. 4. Belt buckle of a WW1 soldier from the Saxon 106th Grenadier Regiment.

3 Žygimantų Street

In 2022, detailed excavations and surveys were carried out at 3 Žygimantų St., inside and around the Jonas Juozapas Tiškevičius Palace, covering a total area of 437.45 m^2. The survey recorded an archaeological layer 0.3–2.6 m thick, formed from the 19th to the beginning of the 21st century. Fragments of the foundations of the "cross" wing of the palace that was situated in the territory of the Radvila residence dating to the 16th and 17th centuries were uncovered in the basement of the existing palace and in the vicinity of the foundations. The layout of the masonry provides a partial indication of the former layout of this building (Figs. 1, 2). Meanwhile, the detailed excavation comprised two trenches measuring 22.75 m^2 in total. An archaeological layer dating from the 18th to the early 21st centuries was recorded, ranging around 1.2–2.5 m in thickness. Its lower horizon was formed in the 18th century. A total of 115 finds were collected: sherds of household pottery from the 16th to 20th centuries; stove tile fragments from the 16th to the 19th centuries; metalwork and glassware from the 17th to the 19th centuries; and 10 coins from the 17th to the 20th centuries (Figs. 3, 4).

Dalia Vaičiūnienė,
Vytas Tomašauskas,
Tomas Lekavičius

Žiupronių gatvė 7, 9

2022 m. birželį–lapkritį KPIP atlikto detaliuosius tyrimus ir žvalgymus Vilniaus senamiesčio (UK 16073) teritorijos, Žiupronių g. 7 ir 9, sklypuose, kur ketinama statyti daugiabučius gyvenamuosius namus.

Tirta vieta – buvusio Subačiaus priemiesčio dalis, sklypai patenka į Vilniaus senamiesčio istorinio 65 kvartalo teritoriją. Kartografinėje medžiagoje tirta teritorija pirmą kartą pavaizduota 1737 m. J. G. M. fon Fiurstenhofo sudarytame plane. Tuo laikotarpiu tirta vietovė žymima visiškai tuščia, be užstatymo ar dirbamų laukų. Vėlesniuose XIX–XX a. I pusės planuose ir ikonografinėje medžiagoje sklypuose vaizduojamas atsiradęs medinis, vėliau (XX a. I pusėje) mūrinis užstatymas, taip pat dalis sklypų teritorijos (sklype 9) ir toliau naudota kaip dirbami laukai, sodai (Tamošiūnienė I., Vit-

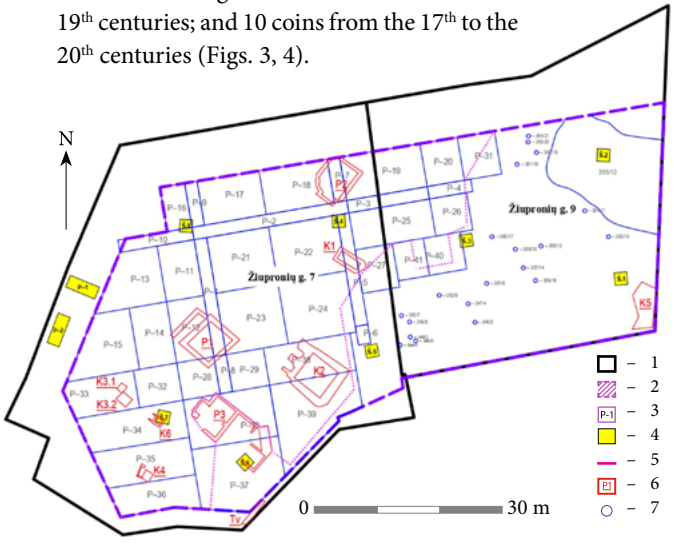

1 pav. Tyrimų situacijos planas: 1 – Žiupronių g. 7 ir 9 sklypo ribos; 2 – žvalgymų plotas nukasant iki 1,3 m gylio (3799,14 m^2); 3 – 2022 m. D. Vaičiūnienės ištirtos perkasos (2450,75 m^2); 4 – 2020 m. T. Bajarūno tyrimų vietos; 5 – 2022 m. ištirto kultūrinio sluoksnio plotas (apie 2230 m^2); 6 – mūrai; 7 – objektas. V. Tomašausko brėž.

Fig. 1. Area plan: 1 – boundaries of the land plots of 7 and 9 Žiupronių St.; 2 – area surveyed to a depth of 1.3 m (3,799.14 m^2); 3 – trenches excavated by D. Vaičiūnienė in 2022 (2,450.75 m^2); 4 – areas excavated by T. Bajarūnas in 2020; 5 – extent of archaeological deposits investigated in 2022 (approx. 2,230 m^2); 6 – masonry structures; 7 – features.